

INSTRUKCJA O PRZYGOTOWANIU DO SAKRAMENTU BIERZMOWANIA W ARCHIDIECEZJI ŁÓDZKIEJ

WPROWADZENIE TEOLOGICZNO – PASTORALNE

1. Sakrament bierzmowania jest jednym z sakramentów wtajemniczenia chrześcijańskiego. Z tego powodu przygotowanie do bierzmowania powinno uwzględniać jedność z sakramentami chrztu i Eucharystii (OB 1; KKK 1285). Ponieważ sakrament bierzmowania jest koniecznym dopełnieniem sakramentu chrztu (LG 11; OB 2, KKK 1285), dlatego każdy ochrzczony może i powinien przyjąć ten sakrament (por. KKK 1306).

2. Sakrament ten nazywa się „bierzmowaniem” (confirmatio), ponieważ utwierdza chrzest i umacnia jego łaskę (por. Katechizm Kościoła Katolickiego, 1289); oraz „chryzmacją”, ponieważ otrzymujemy Ducha poprzez namaszczenie „krzyżmem” – olejem zmieszany z balsamem konsekrowanym przez biskupa. Termin ten odwołuje do „Chrystusa”, namaszczonego Duchem Świętym (Papież Franciszek, katecheza wygłoszona podczas audiencji generalnej w dniu 23 maja br.).

3. Sakrament bierzmowania udziela przyjmującemu daru samego Ducha Świętego, głębiej zakorzenia go w Bożym synostwie, ściślej jednoczy z Chrystusem, udoskonala jego więź z Kościołem, udziela mu specjalnej mocy Ducha Świętego do szerzenia wiary, jej obrony słowem i czynem, a także do mężnego wyznawania imienia Chrystusa oraz do tego, by nigdy nie wstydził się Krzyża (por. KKK 1285; 1303).

4. Bierzmowanie wyciska w duszy niezniszczalny znak, „znamię”, pieczęć Ducha Świętego, która jest symbolem całkowitej przynależności do Chrystusa i trwałego oddania się na Jego służbę (por. KKK 1304).

5. Przygotowanie do sakramentu bierzmowania ma na celu doprowadzenie kandydata do „głębszego zjednoczenia z Chrystusem, do większej zażyłości z Duchem Świętym, Jego działaniami, darami, natchnieniami, aby [...] lepiej podjąć apostolską odpowiedzialność” (KKK 1309). Jego celem jest także wychowanie do „przynależności do Kościoła Jezusa Chrystusa, zarówno do Kościoła powszechnego, jak i wspólnoty parafialnej” (KKK 1309).

WSKAZANIA OGÓLNE

1. Paralelnie do katechezy w szkole, należy w parafii przygotowywać młodzież do przyjęcia sakramentu bierzmowania poprzez różne formy spotkań formacyjnych. Przygotowanie to powinno trwać trzy lata. Trzeci rok powinien być służyć pogłębieniu formacji duchowej kandydatów do bierzmowania.

2. Jeśli w parafii sakrament bierzmowania jest udzielany co roku, powinna do niego przystępować młodzież pierwszych klas szkół ponadpodstawowych. W innych przypadkach można dopuszczać do bierzmowania także młodzież z VIII klasy szkoły podstawowej z zachowaniem zasady trzyletniego przygotowania do przyjęcia tego sakramentu.

3. Odpowiedzialnym za przygotowanie młodzieży do przyjęcia sakramentu bierzmowania jest proboszcz lub osoba przez niego upoważniona (wikariusz, katecheta, animatorzy).

4. Pomiędzy katechezą w szkole i spotkaniami formacyjnymi w parafii powinna istnieć ścisła korelacja. Dlatego osoba prowadząca te spotkania nie tylko powinna znać program katechezy w szkole, ale uzupełnić go uwzględniając wymiar eklezjalno-liturgiczny oraz duszpastersko-parafialny życia młodzieży, ich rodziców i świadków.

5. Spotkania formacyjne powinny odbywać się nie tylko z udziałem wszystkich kandydatów, ale także w małych grupach liczących od 10 do 12 osób prowadzonych przez animatorów.

6. Spotkania przygotowujące do sakramentu bierzmowania odbywają się po wcześniejszym zapisaniu się kandydata zasadniczo w parafii jego zamieszkania. Jeśli zachodzi słuszna przyczyna, może się to dokonać w innej parafii. Rozeznania w tej sprawie dokonuje proboszcz parafii, do której zgłasza się kandydat.

7. Zapisu dokonuje się najwcześniej w szóstej klasie szkoły podstawowej. W chwili zapisu kandydat informuje, kto będzie pełnić funkcję świadka.

8. Zgodnie z *Wprowadzeniem ogólnym do Obrzędu bierzmowania* bierzmowanemu zwykle towarzyszy świadek, który przygotowuje go do przyjęcia tego sakramentu, a potem pomaga w wiernym wypełnianiu przyrzeczeń złożonych na chrzcie świętym (por. nr 5). Z tej racji wypada, aby tę funkcję pełnił ktoś z chrestnych bierzmowanego. Nie wyklucza się jednak możliwości wybrania osobnego świadka bierzmowania. Tę funkcję może pełnić także jedno z rodziców bierzmowanego (por. tamże).

9. Zgodnie z kanonem 893 - § 1 Kodeksu Prawa Kanonicznego zadanie świadka może spełniać ten kto: ukończył szesnaście lat, chyba że biskup diecezjalny określił inny wiek albo proboszcz lub szafarz jest zdania, że słuszna przyczyna zaleca dopuszczenie wyjątku; jest katolikiem, bierzmowanym i przyjął już sakrament Najświętszej Eucharystii oraz prowadzi życie zgodne z wiarą i odpowiadające funkcji, jaką ma pełnić; jest wolny od jakiegokolwiek kary kanonicznej, zgodnie z prawem wymierzonej lub deklarowanej.

10. Dla podkreślenia jedności sakramentu bierzmowania ze chrztem świętym powinno zachęcać się kandydata, aby zachował imię chrzcielne. Jeśli nie ma on świętego patrona z chrztu albo chce wybrać innego patrona, powinno być to imię osoby uznanej przez Kościół za błogosławioną lub świętą.

11. Spośród 30 spotkań formacyjnych przewidzianych jako minimalny wymiar przygotowania bezpośredniego do bierzmowania 5 z nich powinny stanowić celebracje liturgiczne, będące odpowiedzią na usłyszane orędzie. W celu jego głębszego odczytania podczas celebracji młodzież powinna przyjąć odpowiedni znak, np. Ewangelię, krzyż, obraz, katechizm dla młodych, modlitewnik itp., jako pogłębienie przeżyciowego wymiaru celebracji.

12. W ciągu całego cyklu przygotowań powinno się odbyć przynajmniej 5 spotkań z rodzicami i świadkami kandydatów do bierzmowania.

13. Zgodnie z *Wprowadzeniem ogólnym do Obrzędu bierzmowania*, należy zadbać o to, aby te obrzędy miały charakter świąteczny i uroczysty ze względu na ich znaczenie dla wspólnoty parafialnej. Dlatego na tę uroczystość należy zaprosić wszystkich parafian (nr 4).

WSKAZANIA SZCZEGÓŁOWE

1. Kandydaci do bierzmowania są zobowiązani do uczestniczenia raz w miesiącu w spotkaniach formacyjnych organizowanych w parafii oraz w comiesięcznej Mszy św., przed którą daje się im okazję do spowiedzi.

2. Spotkania formacyjne w parafii, oprócz pogłębienia przygotowania katechetycznego i liturgicznego, mają służyć wypracowaniu u młodzieży bardziej dojrzałej postawy religijno-moralnej i apostołskiej, która zakłada przyjęcie tego sakramentu. Z tej racji kandydaci do bierzmowania powinni być zachęceni do aktywnego włączania się z życie swojej parafii (np. działalność charytatywna, wolontariat, troska o czystość i wystrój kościoła, pomoc w organizowaniu wydarzeń o charakterze religijno-kulturalnym, por. *Wskazania Episkopatu Polski dotyczące przygotowania do przyjęcia sakramentu bierzmowania*, nr 33).

3. W tym celu zaleca się korzystanie z materiałów katechetycznych dla kandydatów do bierzmowania Wydawnictwa św. Wojciecha.

4. Bezpośrednio przed przyjęciem bierzmowania zachęca się do zorganizowania dnia skupienia połączony z sakramentem pokuty i pojednania. Jeśli pozwalają na to lokalne uwarunkowania, warto zorganizować dla kandydatów rekolekcje wyjazdowe.

5. Należy zachęcić rodziców, rodzeństwo i najbliższych krewnych bierzmowanych, aby z okazji ich bierzmowania w pełni uczestniczyli we mszy świętej, podczas której sprawowany jest ten sakrament. Jest rzeczą godną polecenia, aby po tej uroczystości odbyło się skromne spotkanie w gronie rodzinnym.

6. Przed i po przyjęciu sakramentu bierzmowania winno się zachęcać młodzież do udziału w takich ogólnodiecezjalnych spotkaniach jak np. Marsz dla Jezusa w Niedzielę Palmową, lub w dniu ewangelizacyjnym organizowanym w czerwcu każdego roku przez Wydział Duszpasterstwa Młodzieży Kurii Metropolitalnej Łódzkiej.

7. Zaleca się obchodzenie w parafii rocznicy przyjęcia sakramentu bierzmowania.

8. Po przyjęciu tego sakramentu należy organizować w parafii comiesięczne spotkania z młodzieżą mające charakter katechezy mistagogicznej i proponować jej konkretne zadania apostołskie do wykonania. Wymiar mistagogiczny powinien zostać zrealizowany na trzech płaszczyznach: celebracyjnej, misteryjnej i egzystencjalnej. Na pierwszej z nich powinny być omówione obrzędy liturgiczne: czynności, gesty, postawy, znaki i teksty formuł. Na płaszczyźnie misteryjnej powinno być omawiane znaczenie teologiczne sakramentów inicjacji chrześcijańskiej oraz poszczególnych obrzędów. Płaszczyzna egzystencjalna powinna ukazywać konkretne przełożenie udziału w liturgii na życie chrześcijańskie tak, aby przyczynić się do utrwalenia u bierzmowanego postawy świadka i apostoła Chrystusa.

9. Instrukcja wchodzi w życie z dniem 1 września 2018 roku.

Ks. prałat Zbigniew Tracz
Kancelarz Kurii

✠ Grzegorz Ryś
Arcybiskup Metropolita Łódzki

Łódź, dnia 10 sierpnia 2018 roku
Święto św. Wawrzyńca, diakona i męczennika
Abp-1.1-1137/18